

mus; exterius vero quibusdam infortuniis graviter A
fatigamur. Audistis jam, ut credimus, rebus huma-
nis excessisse comitem Willelmum, et apud Divio-
nem sepultum. De obitu comitis Richardi missum
non habuimus, nec aliquid didicimus, nisi quantum
a dicentibus audivimus. Præter ea innotescimus
paternitati vestræ quod monasterium Viziliacense,
agente Landrico comite, monachis ejusdem loci cum
abbate turpiter ejectis, domnus Oddo suscepit sine
consultu episcopi Augustodunensis. Hac de causa in
tanta ira contra vos et nos locumque nostrum concitatus est, ut non solum mala quæ per se suosque
poterit minatur nobis irrogare, monasterium vide-
licet Magabrense auferendo, et omnia altaria quæ in
suo episcopatu habemus, excommunicando; sed et
omnes, quotquot potest, episcopos, clericos, laicos, B
cujuscunque ordinis aut dignitatis, in nostras ini-
micitias commovendo. Excommunicavit etiam no-
stræ congregationis fratres, ut nullus jam dicto loco
inhabitaret, ecclesiamque ingrediatur, vel aliquod di-
vinum obsequium in ea celebrare præsumat. Ipsi
vere, fidentes apostolicis privilegiis quibus libertas
ejusdem loci ab antecessoribus provisâ est, pro ni-
hilo ejus sententiam computaverunt, et nihil de in-
terdictis dimittere curaverunt; sed litteras hac de
causa ab eo directas despectui habentes, in terram

pedibus conculcandas projecerunt. Unde non solum
ipse majori ira accensus est, sed et apud omnes
longe lateque hæc audientes grandis calumnia con-
tra nos orta est. Universi enim qui hæc audierunt,
non solum inimici, sed et qui ante videbantur amici,
illius injustitiam contra nos auctorizant, nosque
inauditæ præsumptionis et etiam apud sæculares
horrendæ cupiditatis inculpant, dicentes non licere
qualemcunque abbatem a proprio honore qualibet
ex causa amovere sine canonica examinatione et
judicio episcopi ad cujus dioccesim noscitur perti-
nere. Hæc et ejusmodi quamplura non modo ab
æmulis, verum et a consentaneis audientes, et ab
episcopo vinculo anathematis quo factus egaverat,
ut absolveret, nullo modo antequam relicto loco
cum suis omnibus ad vos reverterentur, impetrare
valentes, aliud consilium salubrius invenire nequi-
vimus, præter quod ex vestra parte eis mandavimus
ut ad vos revertantur quantocius, ne aliquis periculo
excommunicationis subiaceat subita morte præven-
tus. Hæc vero an comes Landricus permittat, vel
ipsi velint facere, nobis manet incertum. Quæ cuncta
vobis intimare curavimus, cupientes vestram
voluntatem et jussionem de his omnibus littera ve-
stra cognoscere quantocius. Valete.

SANCTI GUILLELMI

ABBATIS S. BENIGNI

PRIVILEGIUM PRO MONASTERIO FRUCTUARIENSI.

(MABILL. *Acta SS. Bened. Sæc. VI*, pag. 347.)

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis. Notum C
fieri volumus fratribus nostris, tam præsentibus
quam futuris, et omnibus sanctæ Ecclesiæ filiis, cu-
juscunque ordinis, honoris et dignitatis, quod mo-
nasterium noviter constructum in loco qui Fructua-
ria antiquo nuncupatur vocabulo, liberrimum atque
absolutissimum consistat ab omni subjectione de-
bita cuique diocesi vel monasterio, cujus rei causas
exponere et manifestare curamus, ne cuiquam su-
brepat malæ et inconsideratæ occasionis tumultus.
Quidam frater noster carnali germanitate, Gotto-
fredus nomine, cum esset sub habitu sæculari, et
libere degeret in paterna hæreditate, elegit funditus
sæculum relinquere, et post Deum ire. Denique ex-
petens sanctum Divionense cænobium, illuc, vo-
lente Deo, suscepit habitum monasticum. Verum
omnes fratres ejusdem loci, qui præsentibus fuerunt,
et qui in futurum erunt, cum eum ad locum nosset

secutus est fratrem suum in prætitulato Divionensi
monasterio. Denique Robertus, qui solus ex fratri-
bus suis remansit laicus, inter cætera suæ possessio-
nis dona, ipse, et prædictus frater ejus Nitardus,
quæ Domino contulerunt ad construendum mona-
sterium specialiter locum, Fructuaria dictum, ita
ut possidebant quietum et solidum Gontardo vene-
rabili viro Taurinensi archidiacono tradiderunt, ut
inde faceret legale testamentum, quod appellatur
Judicatus [*al.* Indicatus]. Quod et factum est eo ra-
tionis tenore ut, postquam præfatorum fratrum pos-
sessio transiret in Domini possessionem, nullo modo
prin.am et antiquam perderet libertatis dignitatem.
Ergo quoniam de hæreditate nostrorum carnalium
antecessorum fiebat hæres Christus per prædictorum
duorum nostrorum germanorum manus; tandem sicut
D
inceptum est justo voto, ita decenter expletum est

scripto apostolico a summis pontificibus universalis Ecclesiae, prius a domino papa Joanne, deinde ab ejus successore domino papa Benedicto, ubi in Lateranensi basilica sedebat undique circumfultus plena synodo, in qua, exceptis abbatibus, vel reliquis diversi ordinis, seu dignitatis fidelibus, quadraginta adfuerunt episcopi cum sancti Petri Cardinalibus qui omnes testamentum, quod dominus papa Benedictus ipsi loco fecit, post eum confirmaverunt, et signantes signaverunt, atque jaculo excommunicationis et maledictionis pariter omnes illud damnaverunt. Quicumque illum molestare tentaverit sanctionem tantae auctoritatis, nemo movere debet ad occasionem quempiam ex nostris fratribus, sive aliquem loco insidiare volentem injustis conspirationibus, ut materiam hujus libertatis calumniandae inde sumere conentur, quod in cœnobio, ubi superius nominati fratres sanctae conversationis habitum susceperunt, abbas sum ordinatus, et in aedificando monasterio Fructuariensi apposuerim manus: quoniam et me defendit, sicut supra monstratum est, justa occasio, et locum tuetur ipsa restitutio, quia ab ingenuis possessionibus antiqua libertate liber est Deo donatus, et quia paupertacula eorumdem fratrum et germanorum nostrorum non sufficiebat ut stabiliretur, ab virorum multorum, praecipue Arduini regis et Bertæ uxoris ejus ministerio est fundatus. Præterea Nitardus inde per legale testamentum successor effectus, patrimonium quod reliquerat Gotofredus, postea Fructuariæ legitima traditione donavit funditus. Sed ne qualibet justa occasione malæ susceptioni detrahendis seminarium nasceretur, cum beneplacito domini Brunonis episcopi, de prædictis omnibus a voto nostro non discrepantis, et fratrum amicorumque utriusque partis sumpta insigniora ornamenta ab eodem monasterio, et in memoriam ipsius a eum consolandum Divionem

A transmissa, scilicet textum unum auro, gemmis et lapidibus mire ornatum, casulam auro decoratam, et duæ stolæ deauratæ cum earum manipulis, et unum cingulum, atque quatuor amicti deaurati Itaque causis redditus hujus descriptionis, superest ut confirmetur subsequentibus idoneis testibus cum certis testimoniis. Ad quam confirmationem, etc., ego frater Willelmus, dictus abbas veridica affectione, sicuti coram ipso loquens testor Dei pro amore in supradictis fideliter insudasse, et nunc propria subscriptione hoc testamentum confirmans, omnes subscribentes ad æqualem hujus retributionis mercedem votis omnibus pro posse admitto, et sic præsentem et absentem quamplures subscribere exoro testes. B Leoterius miseratione Dei archipræsul Senonum subscribens suffraganeos nostros subscribere rogavi. Goslinus archipræsul Bituricensis et abbas Sancti Benedicti firmavi, Fulco Ambianensis firmavi. Fulbertus episcopus Carnotis firmavi, Odilis [al. Odo] abbas Cluniacensis firmavi, Everardus abbas Sancti Martini firmavi. Gosbertus abbas Turonis Sancti Juliani firmavi. Ego frater Arnulfus prior, etc. Teodertus [f. Theodbertus] abbas. Osmundus episcopus, Ecomus, etc. Ego Rotbertus gratia Dei rex Franciæ meum et filii mei regis Ugonis nomen scribere rogavi. Ego Rotbertus rex firmavi manu propria. Ego Ugo rex firmavi. Ego Erveus archiclavus Sancti Martini Turonensis firmavi. Ego Ugo archipræsul Turonensium firmavi. Ego Rotbertus Rotomagensis archiepiscopus omni auctoritate firmo. Ego Ugo Bajocacensis ecclesiae episcopus firmavi. Ego Ugo Constantinensis episcopus firmavi. Ego Ugo Ebrojacensis episcopus firmavi. Ego Norgaudus Avrincacensis [Abrincensis] episcopus firmavi. Ego Rotgerius Lisuncensis [Lexoviensis] episcopus firmavi, Siefredus episcopus Saxicensis [Sagiensis] firmavi.

APPENDIX AD SANCTUM GUILLELMUM.

ANNALES S. BENIGNI DIVIONENSIS

EDENTE G. WAITZ PH. DR.

(Apud PERTZ, *Monumenta Germaniæ historica*, Script. tom. V, pag. 37.)

Annales breves una eademque manu usque ad annum 937 scripti, ex codice Coloniensi, ubi postea a diversis addita est continuatio, editi sunt Mon. SS. I, p. 97. Eisdem descriptos, sed multis notis quotæ quarum magna pars (A-R) ad res spectat Tul-

D universitatis Divionensis asservatus et Nr. 269 notatus, anno 1837 a me exscriptus est. Sæculo XII inc. exaratus esse videtur; continet vero præter alia (19) fol. 44-57, cyclorum tabulam usque ad annum 1064 deductam eademque ultimis foliis usque